

Gioacchino Rossini

Gioacchino Rossini wordt geboren in 1792 in het Italiaanse Pesaro. Hij is duidelijk in de wieg gelegd voor een muzikale loopbaan; zijn vader is stedelijk trompettist en hoornist, zijn moeder een operazangeres. Hij toont dan ook al vroeg zijn uitzonderlijke muzikaliteit. Op zijn veertiende is hij repetitor, begeleider en zanger van operagroepen en tijdens zijn muziekstudie componeert hij al opera's. Als hij 18 jaar is krijgt hij zijn eerste opdracht. Rossini werkt continu door en met uitzonderlijk gemak; in twintig jaar tijd schrijft hij meer dan veertig opera's. De stijl van Rossini kenmerkt zich onder andere door virtuoze zangpartijen, prettig in het gehoor liggende melodieën en humor.

Hij woont en studeert eerst in Italië, maar vertrekt daarna naar Londen om zich vervolgens in 1824 in Parijs te vestigen. Daar leidt hij het Théâtre Italien. Zijn laatste grote theaterstuk, *Guillaume Tell*, schrijft hij in 1829.

Op zijn 37ste levensjaar geeft Rossini de brui aan zijn actieve leven en besluit hij zijn eigen hart te volgen; namelijk door niets te doen.

Hij componeert alleen nog een aantal geestelijke werken, zoals het *Stabat Mater* en *Petite Messe Solennelle*.

Hij sterft in 1868 in Parijs.

Petite Messe Solennelle (1863)

Deze mis is één van de weinige werken die Rossini niet voor de grote bühne componeerde. Integendeel, de mis valt op door haar intieme en bijzondere bezetting. Ze verenigt Rossini's gevoel voor humor en dramatiek, religieuze elementen en vooruitstrevende harmonieën in een anderhalf uur durend meesterwerk.

Hij noemde het zelf zijn "dernier péché mortel de ma vieillesse" – letterlijk: de laatste doodzonde van mijn oude dag. Buiten het eerder genoemde *Stabat Mater* componeerde hij nauwelijks religieuze muziek. Dat hij er bovendien aanzienlijk langer over deed om het werk te componeren dan zijn opera's wijst erop dat zijn geloof een belangrijke plaats innam op zijn oude dag.

Op de laatste pagina van het manuscript richt hij zich ook tot de Heer: "Lieve God, hier is ze dan, die arme, kleine mis. Is het nu gewijde muziek ('musique sacrée'), die ik geschreven heb of eerder verdoemde muziek ('sacrée musique')? Ik ben geboren voor de opera buffa, dat weet U wel. Een beetje techniek en een beetje ziel, het zit er allemaal in. Wees dus gezegend, en laat mij toe in het Paradijs."

De oorspronkelijke bezetting van de Petite Messe vraagt om twee piano's, een harmonium en een vierstemmig klein koor bestaande uit twaalf zangers, waaronder vier solisten. Al tijdens de eerste uitvoering week Rossini zelf af van dit voorschrift: hij zette negentien zangers in – vijftien studenten van het Parijse conservatorium voor het koor en daarnaast nog vier solisten van het Théâtre Italien.

Sindsdien is het niet ongebruikelijk om de mis ook met grotere koorbezettingen uit te voeren. Qua vorm volgt de mis de gebruikelijke opbouw van het misordinarium, maar zoals gebruikelijk in Frankrijk in die periode voegde Rossini er nog een instrumentaal 'Prélude religieux pendant l'Offertoire' en een zetting van de hymne 'O salutaris hostia' aan toe.

Het werk ging in première op 14 maart 1864.